

DOI 10.36074/logos-14.02.2025.028

ГАЛУЗЬ ОБОРОННИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

Запорожець Світлана Володимирівна¹

1. канд. екон. наук., доцент, науковий співробітник

Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки, УКРАЇНА

ORCID ID: 0000-0001-6947-0826

Оборонна промисловість слугує потенційним драйвером економічного зростання національної економіки. Особливої актуальності питання нарощення обсягів оборонної промисловості набуває в умовах повномасштабного військового вторгнення. Крім того, надважливою є необхідність забезпечення якісного супроводження інноваційного процесу виробництва як однієї із забезпечувальних компонент оборонно-промислового комплексу. Все це вимагає суттєвих витрат фінансових ресурсів, рівень обмеженості яких сьогодні є гостро проявленим під впливом зовнішніх геополітичних викликів та загроз.

Посеред пріоритетних напрямів сприяння поширенню інноваційних технологічних розробок, на які сфокусована увага досліджуваної галузі, офіційно визначено: 1) сучасні технічні засоби розвідки та автоматизовані інструменти для розвідки, агрегації та сортування інформації; 2) системи (засоби) автоматизованого управління, зв'язку, інтеграції комунікацій між різними типами систем, та захисту інформації; 3) наземні та морські роботизовані та дистанційно-керовані системи; 4) ракетно-артилерійські засоби та системи вогневого ураження; 5) зразки, системи (комплекси) озброєння; 6) системи РЕБ, кіберборотьби, протидії технічним розвідкам та інформаційному впливу; 7) системи (засоби) захисту та безпеки військ; 8) зразки озброєння на нових фізичних (нетрадиційних) принципах дії; 9) безпілотні літальні апарати; 10) навігаційні та геоінформаційні системи; 11) засоби логістичного забезпечення та життєдіяльності; 12) технології та засоби медичного забезпечення. Зазначені пріоритетні напрями підтримки фактично реалізуються за допомогою таких інструментів, як: 1) тестування та кодифікація, 2) фінансування та масштабування проектів, 3) бізнес освіта, 4) організаційні питання.

SECTION 7.

MILITARY SCIENCES, NATIONAL SECURITY AND SECURITY OF THE STATE BORDER

В доповіді зазначено, що посеред основних суб'єктів, дотичних до інноваційного розвитку галузі оборонних технологій (defense tech), для яких платформа державного акселератора, (фінансового інкубатора) Brave1 слугує важливою точкою входу в цілях взаємної комунікації, виділяємо: організаційно-регуляторні державні інституції (регуляторна компонента); розробники інноваційних ідей (інноваційна компонента початкової стадії життєвого циклу); виробники інноваційних технологій (виробнича, постачальницька компонента); інвестори (компонента фінансування); Збройні Сили України (замовник, бенефіціар). Загалом, фокус уваги координаційної платформи Brave1 зосереджений на п'яти головних напрямках підтримки розробників галузі оборонних технологій (табл. 1).

Таблиця 1

Напрями забезпечення реалізації інноваційного потенціалу учасників платформи Brave1

Вектор забезпечення	Характеристика змісту підтримки
Фінансове забезпечення	Фінансування потреб інноваційних розробників, що визначені пріоритетними для потреб сил безпеки та оборони
Всебічний професійний супровід	Функціонування акселератора, в цілях об'єднання усіх стейкхолдерів галузі – стимулювання взаємної предметної комунікації між розробниками в цілях пошуку партнерів за потреби. Так, за останній рік відбулося понад 30 колаборацій між різними командами розробників
Ефективна взаємодія	Покриття потреб сил безпеки і оборони методом прийняття та практичної реалізації ефективних технологічних рішень посеред обґрунтованих інноваційних пропозицій вітчизняних розробників
Поширення інформації	Забезпечення взаємодії з силами оборони через демонстрацію їм розробок та отримання зворотного зв'язку щодо їх використання. Організація демонстраційних випробувань та зустрічей, з метою сприяння ефективній і результативній взаємодії між військовими (споживачами) та виробниками (постачальниками)
Пріоритетна вибірка	Надання всебічної підтримки проектам, визначеним пріоритетними для Сил Безпеки і Оборони країни

[авторська розробка]

Інноваційна платформа Brave1 слугує унікальною регуляторною військовою пісочницею (Military Sandbox), здатною забезпечити професійну фінансово-організаційну підтримку виробників в цілях реалізації пріоритетних проєктів. Її фінансове забезпечення здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України і вимагає суттєвих витрат та поступового

нарощення передбачених для її забезпечення фондів фінансових ресурсів. Наразі головним драйвером розбудови вітчизняного defense tech залишається держава (державний акселератор Brave1), бенефіціаром зростання обсягів оборонного державного замовлення залишається АТ “Укроборонпром”. Крім того, створено приватний акселератор Defence Builder за партнерства Міністерства оборони України, який функціонує для сприяння в створенні рішень на запит Сил Оборони і Безпеки. Крім того, упродовж 2024 року додатково створено чотири нові фонди Double Tap Investments, Resist UA, Nezlamni та Kóryos крім діючих акселераторів D3, Freedom Fund та Green Flag Ventures.

Отже, національна галузь оборонних технологій стрімко розвивається по типу екосистемного формування під впливом динамічної потреби у розробках і запровадженні передових військових технологій та реалізації методів фінансово-організаційного стимулювання спеціальними державними ініціативами, що націлені на зміцнення інноваційного ландшафту галузі.

Суттєву інституційно-функціональну роль екосистемного впливу при цьому відіграють діючі державна та приватна координаційні платформи – акселератори національної галузі оборонних технологій Brave1 та Defence Builder, які забезпечують відбір інноваційних технологічних проєктів. Слугуючи платформами, створеними для тестування, забезпечення фінансування та запуску інноваційних технологічних рішень у галузі оборонних технологій, вони виконують функції системної регуляторної платформи, що може розглядатися як військова регуляторна пісочниця. Такий підхід до структурування архітекtonіки галузі оборонних технологій (defense tech) дозволяє формувати її забезпечувальні компоненти з урахуванням принципів будови екосистемного середовища.